

BIBLIOTECA FREAK 31 > EL GÈNESI, ALLIBERAT

“Quan resem rallem amb Déu. Però quan llegim és Déu qui ralla amb nosaltres”

Benvingudes i benvinguts. Hola a tothom. La temporada passada, rallant de cercar qualche novetat per introduir al programa, vaig dir que estaria bé dedicar, al manco, un capítol del freak a qualche llibre clàssic que m'hagués agradat. He de demanar disculpes. Pel que es veu, com més anys faig, menys bon alumne som. I açò que havia pensat tornar a estudiar... Aprofit també per demanar disculpes a n'Ester, que la temporada passava mos va recomanar “Ofendidos” de na Lucía Litjmaer, i vaig dir que el llegiria; pel que es veu, també, com més anys faig, menys paraula tenc. Bé, el que vull dir és que no he llegit cap llibre clàssic (ho tenc pendent). Emperò...emperò... va caure a les meves mans un llibre que sí que es pot considerar un clàssic, no solament un clàssic, sinó clàssic de clàssics, el Big Bang de la humitat, la primera font de verdadera literatura, en paraules d'Eduardo Mendoza. Obrim el programa amb aquesta cita de Sant Agustí per rallar de El llibre del Gènesi, alliberat. Jo som en Xec Pons i açò és Biblioteca Freak.

I comencem donant una passejada avui amb aquest Oh” my lord” de Nick Cave and the Bad Seeds, una cançó sobre la por a Déu, un temor més del Déu de l'Antic Testament que del Nou, perquè qui té por en aquests dies a Déu? Un déu ancestral que devasta ciutats amb llengües de foc, que converteix persones en estàtues de sal, que marca les persones, com a bestiar, si desobeeixen les seves ordres i les expulsa de ca seva, que mana matar el teu primogènit per veure si li ets fidel, que no dubta destruir la humanitat amb un diluvi perquè està descontent de la seva creació. Un déu impecable en contraposició al déu del Nou testament, més benèvol, més comprensiu, potser pel fet de la novetat. Vull dir que si ets nou en un determinat entorn, àmbit, panteó, si el teu objectiu és perdurar en el temps, és millor no ser un cabró i, al manco, al començament, caure bé als teus acòlits. I també aquest déu de

l'antic testament és només un déu? És Elohim una entitat diferent a Yahvé? És l'Antic Testament la lluita de dues deïtats per apoderar-se del tron? Ho deix aquí...

Abans de començar a rallar del llibre, vull fer referència a aquesta adjectiu, alliberat, que acompanya el títol. A la temporada passada vaig esmentar també aquesta anècdota de l'edició espantosa de Madam Bovary que em va fer entrar gitera. Idò, aquest alliberat té molt a veure amb açò. És a dir, aquesta edició, de l'editorial Blacki Books, és un traducció laica, desposseïda de qualsevol esperit religiós i directe de l'hebreu. Segurament, si no hagués estat d'aquesta manera m'hagués adormit a la primera pàgina com ja una vegada em va passar en voler llegir la Bíblia.

I per aquest programa sorpresa i sorprenent, al manco ho és per jo, anem també a fer una cosa diferent, crec. Anem a fer una petita llista de coses que m'han sorprès d'aquest inici de tot:

1. El text: Idò sí, m'ha sorprès el seu text, d'una força bíblica, mai més ben dit, d'un poder arrasador. Un text que té tant de magnetisme que és impossible deixar de llegir-lo. Supos que els seus escriptors (perquè es ralla d'una escriptura de varies mans) sabien el que feien. Un text sense adjectius: el que és important és l'acció, no la descripció. Un text concís, precís, que es succeeix a una velocitat de vertigen, sense temps per respirar, quasi com si veiéssim un tràiler d'una pel·lícula. Històries escabroses plenes de sexe, luxúria, violacions, incest, crims. Un fotut best-seller impecable... I a tot açò se li ha d'afegir que aquesta edició ve acompanyada de un fotimer d'imatges i de notes que converteixen el llibre en una autèntica master class, coses com la creació de les primeres fronteres, semblances entre mites, definicions, etc. I a més el llibre també té un apèndix amb una sèrie de texts de diversos autors i autores que fan encara més gustosa, si pot ser, aquesta fabulosa edició.

2. El masclisme: A la introducció del llibre es maneja una teoria que diu que un dels escriptors d'aquest Gènesi va ser una dona, per la importància que els personatges femenins tenen en el relat. De fet, diu aquesta introducció, la majoria dels successos es desencadenen a partir de l'acció d'una dona, mentre que els homes, fins i tot Yahvé, som com fillets petits que es neguen a créixer". Sí, és ve, molts personatges femenins, però que són Pandora, les culpables de tot el mal de la humanitat i constantment el relat mos ho recorda. Tractades com objectes, com a moneda de canvi sense que l'home tengui remordiments, esborrades de les herències, de les responsabilitats, de les genealogies... Sabia que em trobaria aquest masclisme però el que m'ha sorprès és que no m'esperava que fos tan exagerat. Com en l'episodi del rapte de Dina, filla de Jacob, que és violada. Però els que estan realment ferits, humiliats, destrossats... són els fills que clamen venjança per ells, pel seu honor... M'ha fet recordar molt a una pel·lícula, titulada Tyrel, la història d'un jove negre que és convidat a la festa d'un amic blanc, on tots són blancs, i on el protagonista es converteix en objectiu de totes les bromes i burles, transformant així la història en un relat de terror, al manco per aquest protagonista. Una història de micro-racisme que es pot traslladar a aquest tema, que m'ha fet reflexionar sobre el dia a dia, sobre el soterrat que està el masclisme, massa arrelat i interioritzat, així com també altres problemàtiques socials, i sobre tot aquest pensament liberal i progressista que molts diem defensar, i que en el fons amaga potser no més que hipocresia i autèntica por.

I continuem amb aquesta Story of Issac, de Leonarde Cohen, per introduir el següent punt de la llista:

3. La covardia: perquè El Gènesi és també una relat sobre la por, no solament a Déu. Un sentiment que podria ser una de les causes d'aquest masclisme. De fet, per jo la por explica moltes coses; ja ho deia Napoleó: l'únic motor del món és la por. Una por que trobem ja en el començament del relat, amb Adam, qui dóna la culpa a Eva: A jo que me contes; ha estat ella. I segueix amb la història d'isaac, qui havia de ser sacrificat per ordre de Déu i aquest pare, Abraham, cagat de por pel que li pugui fer Déu, obeeix. I així, una vegada rere altra. Però el relat sobre la por que més m'ha sorprès és un altre episodi d'Abraham, qui es podria considerar el primer proxeneta, qui ofereix la seva dona a un rei perquè aquest li atorgui favors, i que després és Déu qui ha d'arranjar la cagada. No, és que tenia por que el rei no m'acceptés a les seves terres... i xorrades d'aquestes. Un fet que passa varies vegades amb altres personatges... Déu salat! És que naixem amb el cagó al cul...

4. Recompensa: Què ofereix una religió perquè hi creguis, perquè no dubtis del seu credo, del seus dogmes? La fe implica recompenses? Idò, aquestes preguntes són les que m'han vingut al cap en llegir el llibre. Perquè sembla que tenir fe en Déu, en aquest déu de l'antic testament, obeir els seus preceptes, les seves lleis, implica una recompensa, que en termes generals, es pot definir com a riquesa terrenal. És a dir, la gran majoria dels protagonistes d'aquestes històries acaben sent rics. A veure, són pastors, però tots acaben, per aquesta fidelitat a déu, amb moltíssimes terres, amb el major ramat del territori, amb un fotimer de tendes, no sé quants servents, o sent alts càrrecs polítics com Josep, fill de Jacob, a la cort del faraó... Sembla que ser beneït per Yahvé és com que t'hagi tocat la loteria. No sé si hauria d'haver esmentat aquest punt perquè pot dur a males interpretacions o apropiacions indegudes, però som fidel a la meva sinceritat. I açò és el que m'ha semblat.

Segurament podria rallar d'unes quantes coses més, però no fa falta estendre's en minuts. En definitiva, rallem d'un conjunt d'històries impactant, revelador i inspirador. Si el llegeixes entendràs ara aquesta frase inicial de Moby Dick, me podeu dir Ismael.

I nosaltres ho deixem aquí. Diem adéu amb el dia de la creació, de Vinicius de Moraes, cançó que apareix a l'annexa de l'edició. En aquests dies de goig i alegria i esbarjo, deixeu el telèfon mòbil carregant i reflexioneu un poc sobre les nostres actituds sobre la vida en general i que les vostres accions siguin conseqüents amb el vostre pensament; si defenses una cosa, la defenses per tot igual. Des de Biblioteca Freak, vos desitjem que tingueu un bon any, al manco que no sigui pitjor. Moltes gràcies per escoltar-nos i fins la pròxima.